

Fotogalerija

Prilozi o zavičaju: Pićanska biskupija i Pićanština

Objavljeno: 29.09.2012 | 10:37

Zadnja izmjena: 29.09.2012 | 10:37

0 komentara

Prije četiri godine, točnije 23. i 24. listopada 2008., održan je međunarodni znanstveni skup u Pićnu, Gračišću i Pazinu na temu Pićanske biskupije i Pićanštine na kojemu su sudjelovala 42 znanstvenika i stručnjaka, od arheologa, povjesničara, povjesničara umjetnosti, do arhivista, etnologa..., a evo danas u rukama držimo reprezentativnu monografsku studiju kao rezultat toga skupa i kao trajni dokaz za povijesnu sintezu zavičaja. No, ipak uočavam da su ovdje tiskana 23 rada, što u neku ruku daje za prvo nadati se da bi se jednom drugom zgodom, i u boljim vremenima, moglo ukoričiti i preostalih 19 znanstvenih radova. Naravno, uvijek vodeći računa o [novim](#) spoznajama i novim priložima o pićanskom zavičaju, jedne od najstarijih biskupija.

Premda svako toliko otkrivamo nove detalje i tajne Pićanštine, ovaj znanstveni kontekst njenog postojanja, razvoja i življenja u monografiji *Pićanska biskupija i Pićanština*, koju ju je objavio Državni arhiv u Pazinu u biblioteci Posebna izdanja, svezak 23; suizdavač je Općina Pićan, urednik dr. sc. Elvis Orbanić, dok je glavni i odgovorni urednik prof. dr. sc. Robert Matijašić, a likovno oblikovao David Ivić, donosi mnoštvo novih ushićenja i otkrića koja su još daleko od očiju javnosti, pa čak i one stručne.

A kako i ne bi bilo kada ova jedna od najstarijih biskupija uopće, "već poslovično najmanja i najsiromašnija", kako to piše Klara Buršić-Matijašić u prvom tekstu monografije *Rana povijest na prostoru Pićanske biskupije*, i navodi 12 župa koje su joj pripadale: Pićan, Gračišće, Lindar, Novaki, Cerovlje, Kršikla, Gologorica, Krbune, Brdo, Čepić, Sv. Ivan i Grimalda, a u sastavu su bile i kapelanije: Zarečje, Prviž, Škopljak, Tupljak, Grobnik i Gradinje - te od osnutka 579. pa do 1535. i župe Borut, Draguč, Račice, Vrh i Sovinjak. No, prema knjizi *Crkva u Istri* najveće je područje Biskupija obuhvaćala do 1028. kada su pod jurisdikcijom pićanskog biskupa bili labinski i riječki arhidakonat.

Urednici posebno ističu da je "svojom ljudskom i [profesionalnom](#) podrškom pićanski župnik, preč. Antun Kurelović uveliko olakšao organizaciju odvijanje skupa", pa se sjetih kako je i ekipu našeg lista srdačno primio oko Uskrsa kada smo skidali prašinu s tajne križa razapetog i nasmijanog Krista, kojega stručnjaci i konzervatori tek trebaju obraditi i zaštititi, te slika Križnog puta nepoznatog majstora. Tada smo također čuli o predaji da je ovo peta po redu biskupija u svijetu - što potvrđuje i dokument od 3. studenoga 579. o saboru u Gradu na kojemu je prisustvovao i pićanski biskup Marcijan, iako legenda kaže da je još 524. prvi biskup bio Nicefor, mučenik po legendi i zaštitnik biskupije.

No, svako kopanje po prošlosti donosi [nove](#) spoznaje i otkrića na što ukazuje monografija, a znanstvenici su došli do dva stoljeća prije Krista i prvih tragova o životu na ovom prostoru, a Stari grad kraj Oriča je gradina koju tek treba raskriti i zaviriti u tajne prapovijesti Pićanštine. Našlo bi se tu mnogo toga, baš poput brončanog koplja koje je svojedobno u blizini iskopano i danas se čuva u Arheološkom muzeju Istre. Kako metalni predmeti nisu baš čest nalaz na lokalitetima brončanog i željeznog doba Istre ovo je koplje od senzacionalnog značaja, baš kao što je lokalitet Monkodonji kraj

VEZANE VIJESTI

Pićan: Netransparentno trošenje općinskog

Pićan od Rockwoola očekuje 8,2 milijuna

"Martin bez etikete" - vinari o teranu

Izumire stoljetna tradicija nosila za pokojnika

Pićan: Ponosni na izgrađenu vodoopskrbnu

Pićanski općinski proračun u plusu

Na Pićanštini šteta od tuče 1,7 milijuna kuna

Pićan protiv Rockwoola: Otkazana punomoć

Pićan: Studenti će kredite morati odrediti?

Kajin: Istra stagnira više od ostatka Hrvatske

Slične teme

NAJČITANIJE

Poreč: Upucan 29-godišnji Valentino Venturini 39472

Slovenka lovila hobotnice pomoću deterdženta 15492

Novigrad: Policija pucala u zrak 14109

Uhvaćen prevarant koji je krao identitet građana 14101

Svećenik i lažni magistar u utrci za šefa države 12575

NAJKOMENTIRANIJE

Pula: Za blagdansko ukrašavanje grada 1,8 mil. kuna 31

Svećenik i lažni magistar u utrci za šefa države 21

Ferić demantira nezakonito zapošljavanje u HR lutriji 20

Talijanski svećenik pedofil objesio se u Trstu 19

Novigrad: Policija pucala u zrak 15

PO IZBORU UREDNIKA

Red Bull Air Race: Letački spektakl na

Rovinja izmijenio povijest i sliku o metalurškoj djelatnosti Poluotoka.

Tvrdo ukoričena monografija na 280 redaka nije samo zbornik radova sa znanstvenog skupa, već osobna karta Pićanštine u riječi i na 113 slika, karata i skica koju bi svako domaćinstvo moralo imati u svojoj kući. Za svaku je pohvalu da su izdavači i organizatori to imali na umu pa su nakladu od 700 komada "spustili" na 100 kuna po knjizi kako bi se monografija i stvarno našla u pićanskim kućama. (Piše Mate ĆURIĆ, snimio M. ANGELINI)

OPŠIRNO O OVOJ TEMI ČITAJTE U PRILOGU "KULTURA SUBOTOM" U TISKANOM IZDANJU.

 > Fotogalerija

 Pošalji mailom Ispiši

Svidja mi se Podijeli 4 people like this. Registriraj se kako biste vidjeli što se sviđa vašim prijateljima.

FACEBOOK KOMENTARI

You need to accept third-party cookies in your browser in order to comment using this social plugin.

Komentiraj

Komentiraj

Facebook društveni dodatak

IDS ne bi bio u Vladi koja bi ukinula regiju

Treba li vratiti pranje zuba u vrtiće?

Poreč: Uhićen diler tabletama

Ćurić: Istri ne treba nekretninski golf

Istranima bolnica u Izoli jednako daleko

Čačić iz Valture u pulsku Lučku upravu?

Roditelji tvrde: Naš je Noa obolio nakon

Hostel Papalina, novi turistički sadržaj u

Damjanac, Šarić i Vrbat u utrci za šeficu SDP-

NOVOSTI

09.11.2014 | 17:20 Cesta Dolenja Vas - Borut zatvorena zbog oštećenja

09.11.2014 | 17:13 Prva HNL: Zagreb - Dinamo 0:0

09.11.2014 | 17:04 Češke tenisačice osvojila Fed kup

09.11.2014 | 17:01 Obilježena 70. godišnjica bitke kod Kućibrega

09.11.2014 | 15:16 Pulski SDA: Kemal Velagiću novi mandat predsjednika

PULAISTRA

09.11.2014 | 17:20 Cesta Dolenja Vas - Borut zatvorena zbog oštećenja

09.11.2014 | 17:01 Obilježena 70. godišnjica bitke kod Kućibrega

09.11.2014 | 15:16 Pulski SDA: Kemal Velagiću novi mandat predsjednika

09.11.2014 | 11:12 Lovачko društvo nadoknađuje štetu samo u sezoni lova

09.11.2014 | 10:38 Otvorena zaobilaznica Varvari - Košambra

CRNAKRONIKA

09.11.2014 | 14:07 Rijeka: 13 uhićenih zbog preprodaje 85 kila marihuane

08.11.2014 | 15:59 U naletu vlaka u Dugoj Resi poginuo stariji muškarac

08.11.2014 | 12:38 Split: u autu skrivao gotovo pet kg marihuane

08.11.2014 | 12:19 Kod Dubrovnika poginuo 25-godišnjak

08.11.2014 | 12:09 "Zaboravio" vratiti posuđeni novac

SPORT

09.11.2014 | 17:13 Prva HNL: Zagreb - Dinamo 0:0

09.11.2014 | 17:04 Češke tenisačice osvojila Fed kup

09.11.2014 | 14:03 Boks: "Djed" Hopkins izgubio naslov od Kovaljeva

08.11.2014 | 18:16 Prva HNL: Istra 1961 - Zadar 1:1

07.11.2014 | 20:07 Prva HNL: Slaven Belupo - Split 1-0

KULTURA

09.11.2014 | 13:48 Hadžihačibegović nagrađen na festivalu u Cottbusu

09.11.2014 | 11:00 Suvremena umjetnička svjedočenja

09.11.2014 | 08:05 Dvigrad i Kanfanar, od legendi do obnove

08.11.2014 | 19:12 Tanka je granica između mentoriranja i dirigiranja

08.11.2014 | 18:29 Najviše volim svirati romanse i šansone

MOZAIK

09.11.2014 | 11:02 Čoporativno 24-satno crtanje stripa i u Puli

09.11.2014 | 08:05 Premijera psihološkog trilera "Svjedočanstvo"

08.11.2014 | 18:57 U Istri se snima serija "Počivali u miru"

08.11.2014 | 12:21 Venezuelski transseksualac proglašen najljepšim

08.11.2014 | 08:03 Miki Solus uživo na Radio Puli

POSTAVI KAO POČETNU

POŠALJI PRIJATELJU

DODAJ U FAVORITE

UVJETI KORIŠTENJA

KOMENTIRANJA

IMPRESSUM

KONTAKTI

MARKETING

DESIGN & CONCEPT: SONDA
IMPLEMENTACIJA: NOVATEC

